Badacsony Hegyközség

RENDTARTÁS

Tartalomjegyzék

I. A hegyrendészet és a gazdálkodás szabályozása 4
1. A hegyközségek területéhez tartozó utak, árkok, mezsgyék karbantartásának szabályai 4
2. Talajvédelem: 5
3. A szőlőtelepítés és kivágás szabályozása 5
3.1. Új telepítési engedély 5
3.2. Újratelepítési engedély 5
3.3. A kivágás bejelentése 6
3.4. Kísérleti borszőlőültetvény, törzsültetvény telepítése 6
3.5. A szőlőtelepítés során az alábbiakat kell figyelembe venni: 6
3.6. A helyes fajtakiválasztás az ültetvény létesítésének különösen fontos tényezője 6
3.7. Kérelem benyújtása 6
3.8. Művelet bejelentése 7
4. A szőlőtermesztés szabályozása: 7
4.1. Termésbecslést az alábbi szempontok szerint kell végezni: 9
4.2. A szőlő őrzésének szabályozása: 9
4.3 A szőlőterületek értékesítése vonatkozó szabályok 9
5. A borgazdálkodással összefüggő feladatok szabályozása: 9
6. A szőlő termőhelyi kataszterének kiegészítésére, módosítására irányuló kezdeményezés rendje: 11
7. A grapevine flavesance dorée aranyszínű sárgaság szőlőkárosító elleni egységes növényvédelem szabályai 11
8. Az építési engedély köteles tevékenységhez szükséges szőlő telepítettség igazolás (80%-os igazolás) kiállításának rendje 14
9. A hegyközségi adatszolgáltatás rendje a Nemzeti Adó- és Vámhatóságnak 14
10. A származási bizonyítványok kiadásának rendje: 14
11. Más területről származó szőlő, bor igazolása 15
12. A származási bizonyítványok felhasználása 15
13. A rendtartási szabályok betartásának ellenőrzésére a Borvidéki Hegyközségi Tanács is jogosult. 15
II. Büntető rendelkezések 16
1. Általános szabályok 16
2. Egyes szabálysértések és büntetések mértéke 16

III. A rendtartási eljárás 17
1. Az eljáró szerv 17
2. Az eljárás megindítása 17
3. Az eljárás lefolytatása 18
4. A képviselet 18
5. A tanúvallomás megtagadása 18
6. Az eljárás költségei 19
7. A hegyközség az eljárás során hozott döntéseiket határozat formájában közli az érintettekkel. 19
8. A határozatot kézbesítés útján kell közölni 19
9. A határozat kijavítása, kiegészítése 19
10. Mulasztás igazolása 19
11. Jogorvoslat 19

BADACSONY HEGYKÖZSÉG RENDTARTÁSA

A hegyközségi rendtartás meghatározza a tagok számára azokat a szőlő-, és bortermeléssel kapcsolatos normákat, amelyek a minőség-, és eredetvédelem szempontjából szükségesek.

Ezek:

- a célszerű telepítés és fajtakiválasztás,
- a megfelelő művelési mód meghatározása,
- a szőlő kártevői és kórokozói elleni védekezés,
- a szüret időpontjának megválasztása,
- a szőlőfeldolgozás módja,
- a borkezelés és forgalmazás szabályai,
- a fenti műveletekkel kapcsolatos nyilvántartás és adatszolgáltatás.

A rendtartás előírásai a Badacsony Hegyközség működési területére, az alábbiakban meghatározott borvidéki települések közigazgatási területeire terjednek ki:

- Ábrahámhegy,
- Badacsonytomaj (Badacsony, Badacsonytomaj, Badacsonyörs településrészek),
- Badacsonytördemic,
- Balatonrendes,
- Balatonszepezd,
- Kővágóörs,
- Nemesgulács,
- Révfülöp,
- Salföld,
- Szigliget.

A Balaton közelsége, Badacsony, a hegyközség természet-, és tájvédelmi területei különösen fontos feladattá teszik a külterületi szőlőterületek és környezetük tisztaságát, a táj szépségéhez illő rend fenntartását, műemlékek és kegyhelyek védelmét, a saját jó közérzetünk biztosításán túl a turizmus miatt is.

A hegyközség tagjainak a tagsági viszonyból fakadó alapvető kötelessége, hogy a szőlő-, és bortermeléssel valamint forgalmazással kapcsolatos tevékenységet a hegyközségi rendtartás szerint végezze.

A rendtartás a hegyközség működési területén kiterjed

- a szőlő-, és bortermeléssel,
- illetve az ezekből származó termékek felvásárlásával

foglalkozó természetes és jogi személyekre, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságokra, továbbá a szőlőhegy területén más művelési ágú külterületi ingatlanok használóira, és azon házi kerti szőlőbirtokosokra, akik a hegyközség tagjai.

I. A hegyrendészet és a gazdálkodás szabályozása

1. A hegyközségek területéhez tartozó utak, árkok, mezsgyék karbantartásának szabályai

a) A szőlőültetvényhez csatlakozó mezsgye, útszakasz és árok területének feléig a tulajdonos, illetve a területet használó tag köteles gondozni. A gyomtalanítást szükség szerint, de évente legalább két alkalommal kötelező elvégezni.

b) A hegyi utak karbantartásáról az utak tulajdonosai, kezelői és használói kötelesek gondoskodni a települési önkormányzat és a hegyközség szervezésében.
c) Az ingatlan tulajdonosok és használók a területükön lévő kiszáradt fákat a baleseti és egyéb biztonsági, valamint engedélyezési szabályok betartása mellett kötelesek kivágni, továbbá a közterületre és a szomszédos területre átnyúló ágat levágni és eltávolítani. A kerítésként használt élő sövény nyírásáról szükség szerint gondoskodni kell.
d) A szőlőültetvény- tulajdonosok és használók a terület lezárását a községben előírt táj- és természetvédelmi előírásoknak megfelelően végezhetik. Javasoljuk az élő sövénykerítést (max. 1,2 m magas) és a fából készült, tájba illő egyszerű kapukat. Továbbá engedélyezzük a vadkár mérséklésére a terület vadhálóval történő kerítését.
e) A háztartási és egyéb hulladékot a települési önkormányzat által kijelölt szeméttelepre, illetve a kihelyezett szemétgyűjtőkbe kötelesek elhelyezni. A szervesanyag hulladékot /nyesedéket, leveleket, stb/ nem szabad a szemétgyűjtőbe elhelyezni, ezek komposztálását javasoljuk.

2. Talajvédelem:

a) A szőlőtelepítés módjának megválasztásával védekezni kell a lejtős területeken az erózió ellen /sorirány megválasztása, mikro teraszok kialakítása, gyepesítés stb /.
b) Az eróziós károk megakadályozására megfelelő talajművelő eszközök és módszerek alkalmazása szükséges /pl. őszi mélyművelés, altalajlazítás, mulcsozás, talajtakarás, tárcsa, kultivátor/.

3. A szőlőtelepítés és kivágás szabályozása

a) A hegyközség területén szőlőkataszter I. osztályú területen csak szőlőművelés engedélyezett.
A II. osztályba sorolt területeken erdő és gyümölcsös csak a hegyközség előzetes hozzájárulásával telepíthető, elsősorban csemegeszőlő telepítése javallott.
b) Árutermő borszőlőültetvényt, ideértve a törzsültetvényt és a kísérleti célú borszőlőültetvényt, csak engedéllyel lehet telepíteni. Borszőlőültetvény telepítése abban az esetben is engedélyköteles, ha annak területe az 1000 m2-t nem haladja meg, de a telepítő használatában lévő borszőlőültetvény és az új telepítésű ültetvényrész összefüggő ültetvényt képez, és együttes nagysága eléri az árutermő ültetvény méretét. Összefüggő ültetvénynek kell tekinteni a hegybírótól telepítési engedélyt kérő használatában lévő, akár több helyrajzi számon nyilvántartott területet, amelyet - az út, csatorna, árok kivételével - telepítéssel nem érintett terület vagy más gazdálkodó használatában álló terület nem szakít meg. Az ültetvény más fajtára történő cseréje esetén a telepítésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.
c) Az új telepítési engedély, az újratelepítési engedély (a továbbiakban együtt: telepítési engedély) feltételeire és az engedélyezési eljárásra vonatkozó részletes szabályokat a bortörvény mindenkori végrehajtási rendelete tartalmazza.

3.1. Új telepítési engedély

Az új telepítési engedély iránti kérelmet minden év január 15. és február 15. között lehet benyújtani a hegybíróhoz, aki azt a HNT-hez továbbítja. HNT a beérkezett kérelmeket összesíti, és az adott évben a miniszter által a HNT véleménye alapján Minisztérium hivatalos lapjában és honlapján január 4-ig közzétett közlemény alapján az adott naptári évben az új telepítések számára engedélyezhető terület nagyságát meghaladó mértékű területre beérkező új telepítési engedély iránti kérelmek esetén, a (3) bekezdésre figyelemmel)

a) a kérelmeket a kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napját követő 30 napon belül az elsőbbségi kritériumok alapján rangsorolja, vagy

b) a kérelmekben szereplő területnagyságot arányosan visszaosztja.

A miniszter közleményben határozza meg, hogy a kérelmeket az a) vagy b) pontja alapján kell elbírálni.

A hegybíró a fentiekre figyelemmel adja ki az új telepítési engedélyeket.

Amennyiben a fent meghatározott eljárást követően marad kiosztható új telepítési engedély, az azok iránti kérelmet október 1. és 31. között lehet benyújtani a hegybíróhoz, aki azt a HNT-hez továbbítja. E kérelmek elbírálása során a fentiek alkalmazásával kell eljárni.

3.2. Újratelepítési engedély

Újratelepítési engedély iránti kérelmet az nyújthat be, aki borszőlőültetvényt vágott ki, és a kivágás megtörténtét a hegybíró igazolta. Az újratelepítési engedélyt a kivágott ültetvénnyel legfeljebb megegyező nagyságú területre

lehet igényelni. Az újratelepítési engedélyt ugyanabban a mezőgazdasági üzemben kell felhasználni, amelyben a borszőlőültetvényt kivágták. Az újratelepítési engedély iránti kérelmet a HNT által rendszeresített és honlapján közzétett nyomtatványon kell benyújtani a kérelemben megjelölt, kivágott terület fekvése szerint területileg illetékes hegybíró részére, a kivágás időpontja szerinti borpiaci évet követő második borpiaci év végéig.
A mezőgazdasági igazgatási szervnél családi gazdaságként nyilvántartásba vett mezőgazdasági üzem esetén a gazdálkodó család tagjainak gazdasági aktáit ugyanazon mezőgazdasági üzemhez tartozónak kell tekinteni.
Ugyanazon földrészleten a meglévő borszőlő ültetvénnyel azonos nagyságú borszőlő telepítés esetén az újratelepítési engedély kérelmezése esetén a kivágás tényének bejelentése nem szükséges.

3.3. A kivágás bejelentése

A kivágás tényét a HNT által közétett formanyomtatványon (a jogszabályban meghatározott mellékletek csatolásával egyidejűleg) a művelet befejezését követő napon be kell jelenteni a területileg illetékes hegybírónak.
A kivágás alapján kérelmezhető újratelepítési engedélyt a kivágás tényének bejelentését követően a jogosult gazdasági aktájának részeként kell nyilvántartani.

3.4. Kísérleti borszőlőültetvény, törzsültetvény telepítése

A kísérleti borszőlőültetvény és törzsültetvény telepítésére a telepítésre vonatkozó engedély általános szabályai irányadóak

3.5. A szőlőtelepítés során az alábbiakat kell figyelembe venni:

a) borszőlőt telepíteni csak a szőlő termőhelyi kataszterbe sorolt területen lehet,
b) a tőkehelyek száma nem lehet kevesebb 4000 tő/ha-nál, 10% feletti lejtés esetén 3300 tő/ha-nál, fej- és bakművelés esetén 5500tő/ha-nál.
c) sortávolság 1-3 méter, a tőtávolság 0,6 - 1,2 méter között változhat,
d) a telekhatártól betartandó telepítési távolság a sortávolság fele, de minimum 0,8 méter
e) árutermő borszőlőültetvény létesítésére és pótlására államilag ellenőrzött, engedélyezettként osztályba sorolt borszőlőfajta szaporítóanyag /gyökeres oltvány/ használható fel.
f) törzsültetvény létesítésére vagy az osztályba sorolást megalapozó kísérleti szőlőültetvény létesítésére bármely fajta szaporítóanyaga felhasználható, amely
    - a Nemzeti Fajtajegyzékben vagy a Közösségi Fajtajegyzékben szerepel, vagy
    - állami elismerésre bejelentett és egyedi szaporítási engedéllyel rendelkezik,
    - Kárpát-medencei szőlőfajta gyűjteményben szerepel.
g) a saját előállításból származó szaporítóanyag saját telepítési célra történő felhasználásához "házi faiskola" hatósági ellenőrzésének igazolása szükséges,
h) a telepítés előtt be kell szerezni a telepítendő területre vonatkozóan a talajvizsgálati és talaj alkalmassági szakvéleményt, amelynek tartalmaznia kell a tápanyag feltöltési javaslatot,
i) a telepítési engedély iránti kérelemhez - kivéve az ugyanazon földrészleten a meglévő borszőlőültetvénnyel azonos nagyságú borszőlővel megvalósuló telepítést, valamint az ültetvény más fajtára történő cseréjét - mellékelni kell a talajvédelmi hatáskörben eljáró járási hivatalnak a talajvédelmi terv jóváhagyásáról szóló jogerős határozatának másolatát,

3.6. A helyes fajtakiválasztás az ültetvény létesítésének különösen fontos tényezője.

A borvidéken támogatható szőlőfajták - 47/2013 (II. 25.) számú MVH közlemény 1. számú melléklet
a) Kiemelt szőlőfajták: Badacsony OEM szerint
b) Telepíthető: Nemzeti Élelmiszer-biztonsági Hivatal Nemzeti Szőlő Fajtajegyzékében található borkészítésre alkalmas fajták jegyzék

OEM vagy OFJ eredetvédelmi jelzésű borok esetében mind a fajtakörre, mind a szőlőtermesztési szabályokra a Badacsony OEM, Káli OEM, Balaton OFJ, Balatonmelléki OFJ, Dunántúli OFJ termékleírásokban foglaltak az irányadók.

3.7. Kérelem benyújtása

a) A kérelmet a hegybíró nyilvántartásában rögzíti.
b) Hiánypótlásra, kiegészítésre hívja fel megfelelő határidő kitűzésével a kérelmezőt, ha
    - a kérelemben szereplő fajták az adott termőhelyen nem telepíthetők,
    - a telepítésre tervezett terület ökológiai szempontból nem alkalmas szőlőművelésre, vagy nincs bent a szőlőkataszterben,
    - a telepítés nem felel meg a hegyközségi rendtartásnak,

- a kérelem hiányos vagy nem tartalmazza a szükséges mellékleteket.

c) A hegybíró a szükséges ellenőrzések után határozatban/végzésben dönt az engedély megadásáról, vagy elutasításáról.

3.8. Művelet bejelentése

Az árutermő borszőlőültetvény - ideértve a törzsültetvényt és a kísérleti célú borszőlőültetvényt – telepítésének tényét a telepítést követő napon be kell jelenteni a területileg illetékes hegybírónak. A bejelentés adattartalmát és formátumát a HNT honlapján teszi közzé.

A telepítés és a kivágás megtörténtét a hegybíró ellenőrzi a törvényi előírások szerint.

A telepített ültetvényt a hegybíró a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv alapján nyilvántartásba veszi, amennyiben

a) az ültetevény beállottsága 50% fölötti
b) fennáll az ötleveles fenológiai állapot
c) a tőkék nevelőpálcával, karóval támasztotta
d) az ültetevényban a szükséges növényvédelmi, talaj- és zöldmunkákat elvégezték

Ha a hegybíró az ellenőrzés során jogszabálysértést állapít meg, akkor az erről készült jegyzőkönyvet megküldi a növénytermesztési hatóságnak. Amennyiben a hegybíró az ellenőrzése során megállapítja, hogy a telepített szőlőültetvény mérete az engedélyben szereplő területnagyságot - a területmérésre alkalmazott eszköz és módszer tűréshatárát is figyelembe véve - meghaladja, a ténylegesen mért területnagyság és az engedélyben szereplő területnagyság különbsége eredményeként kapott területnagyságot engedély nélkül végzett telepítésnek minősíti.

A hegybíró az ültetvény használóját a szőlőültetvény kivágására kötelezi

a) engedély nélküli telepítés esetén,
b) engedélytől eltérő telepítés esetén, ha a telepítés a szőlőültetvény átalakításával és az engedély módosításával sem felelne meg az engedély megadására vonatkozó követelményeknek,
c) a kísérleti célú ültetvényt kivéve, ha a telepítést nem osztályba sorolt szőlőfajtával vagy telepítésre fel nem használható szaporítóanyaggal végezték,
d) ha a szőlőültetvény a hegyközségi vagy a borvidéki rendtartásnak nem felel meg, és átalakítással sem lenne annak megfeleltethető.

Az a) pontban foglaltaktól eltérően a hegybíró az ültetvény használóját nem kötelezi az ültetvény kivágására, ha az ültetvény használója igazolja, hogy az ültetvény telepítésekor rendelkezett a telepítéshez szükséges újratelepítési jogosultsággal, és a mulasztási bírság megfizetésével egyidejűleg az újratelepítési engedély iránti kérelmet benyújtja a hegybíróhoz.

Telepítési engedély nélkül telepített ültetvény esetén a mulasztási bírság összege

a) hektáronként 6000 eurónak megfelelő forintösszeg, ha az ültetvény használója a telepítési engedély nélkül telepített szőlőültetvény teljes egészét kivágja, a kivágásra kötelezéstől számított négyhónapos időszakon belül,

b) hektáronként 12 000 eurónak megfelelő forintösszeg, ha az ültetvény használója a telepítési engedély nélkül telepített szőlőültetvény teljes egészének kivágását az a) pontban meghatározott négy hónapos időszak lejártától számított első évben,

c) hektáronként 20 000 eurónak megfelelő forintösszeg, ha az ültetvény használója a telepítési engedély nélkül telepített szőlőültetvény teljes egészének kivágását az a) pontban meghatározott négy hónapos időszak lejártától számított első év végét követően végzi el.

4. A szőlőtermesztés szabályozása:

a) Művelésmód

Alkalmazható művelésmódok:

- bakművelés,
- alacsony kordon
- középmagas kordon,
- Guyot-művelés
- ernyőművelés,

Új telepítés esetén a fentiekben felsorolt művelésmódok közül elsősorban a középmagas kordon és az ernyőművelés mód ajánlott.

b) A terhelés szabályozása:

- A hektáronkénti terméshozam, OEM borok esetén a minőségi szőlőtermesztés követelményeinek megfelelően maximum 14 t/ha lehet. A tőkénkénti rügyterhelést ennek megfelelően kell megválasztani, max. 14 rügy/m² mértékig. A termékleírások szigorúbb korlátozást jelenthetnek.

c) A növényvédelmi kötelezettség előírása:
   - A szőlőt a művelési ágának megfelelő termeléssel kell hasznosítani. A szőlőültetvényt az ültetvény használója köteles rendeltetésének megfelelően művelni, a tulajdonos köteles a szőlőültetvény rendeltetésnek megfelelő művelését biztosítani. Az ültetvények nevelését, ápolását, a talajerő-gazdálkodást, a gyomirtást, a kártevők és kórokozók elleni védelmet környezet- és természetkímélő módon, a természet- és tájvédelemre vonatkozó szabályok előírásaira figyelemmel kell végezni. A hegyközség területén minden tag köteles a metszési munkákat a tőke művelési módoknak megfelelően legkésőbb március 31.-ig befejezni.
   - Az ültetvényt a jó gazda gondosságával köteles megművelni, a talajművelési technológiai szempontok szerint (pl. takarónövényes sorközművelés esetén a takarónövény magassága nem haladhatja meg a 35 cm-t. Rendszeres kaszálás, a sorcsíkok megfelelő kultúrállapotban tartása).
   - A szőlőültetvény tulajdonosok vagy használók kötelesek rügyfakadásig eltávolítani, megsemmisíteni a kivágott, kipusztult szőlőtőkéket, az eltávolított idős fás részeket, a metszéskor lemetszett vesszőket, nyesedéket a faszöveti betegségek megelőzése érdekében. A hegyközségi tag köteles az ültetvény környezetét gyommentesen tartani, megakadályozni a szemétlerakást, és elvégezni a természetidegen anyagok, az elhalt fás tőkerészek, vesszők, tönkrement támberendezés-maradványok (oszlopok, drótok, végállő tuskók stb.) eltávolítását, égetését, szeméttelepre szállítását.
   - Amennyiben nem, illetve nem kellő hatékonysággal elvégzett növényvédelmi, gyomtalanítási és támberendezés- karbantartási munkák veszélyeztetik a szomszédos szőlőterületek művelését, egészségi állapotát, a hegybíró eljárást kezdeményezhet a tulajdonossal vagy használóval szemben.
   - A borszőlőültetvényt az ültetvény rendeltetésének megfelelően kell megművelni. Amennyiben a borszőlőültetvény egy éven keresztül nem áll művelés alatt, a hegybíró felszólítja a borszőlőültetvény tulajdonosát a borszőlőültetvény rendeltetésszerű művelésére. A felszólítás alapján a tulajdonosnak hét napon belül nyilatkoznia kell arról, hogy az ültetvény rendeltetésszerű művelését megkezdte. Az ültetvény tulajdonosa a nyilatkozattétel helyett bemutathatja az ültetvény megfelelő hasznosítását biztosító szerződést. Ha a borszőlőültetvény tulajdonosa kötelezettségének nem tesz eleget, a hegybíró a művelés elmulasztása *miatt 500.000 Ft/ha bírságot szab ki, a HNT eljárásrendi szabályainak megfelelően. A művelés elmulasztása miatt kiszabott bírság 50%-a a HNT. 50%-a az ültetvény fekvési helye szerinti hegyközség* bevétele.
   - Amennyiben a nyilatkozattételnek az ültetvény használója vagy a szőlőültetvény tulajdonosa eleget tesz, de a *szőlőültetvény rendeltetésszerű művelését a figyelmeztetéstől számított 14 nap elteltével sem kezdték meg vagy az ültetvényt nem vágták ki, a hegybíró mulasztási bírság kiszabása mellett határozatban kötelezi a tulajdonost 60 napos határidővel a szőlőültetvény kivágására. A hegybíró a kivágásra kötelező határozat véglegessé válását követő 60 nap elteltével közérdekű kivágást rendel el, ha a borszőlőültetvény tulajdonosa a kötelezettségének a kiszabott bírság és határozat ellenére sem tesz eleget.*
   - A növényvédelmi védekezések során kizárólag hatóságilag engedélyezett, gyárilag zárt egységcsomagolású, érvényes felhasználási időtartammal rendelkező növényvédőszerek használhatók fel a használati utasítás szerint.

d) Fokozott figyelmet kell fordítani a természeti és tájvédelmi követelmény betartására.

e) A egyközségi tag köteles a növényvédelmi munkákról és a felhasznált növényvédőszerekről minden esetben pontos feljegyzést készíteni a permetezési naplóban, amelyet a hegyközség és más ellenőrzésre jogosult hatóságnak szükség szerint köteles bemutatni.

f) A szőlőültetvényben a szőlő fás részeinek betegségét, vagy veszélyes kártevők és kórokozó megjelenését a tag köteles haladéktalanul bejelenteni a hegyközségnek, amelyet a hegybírók jelenteni kötelesek a hegyközségi tanácsnak. A fertőzés továbbterjedésének megakadályozása érdekében a hegyközségek a megyei növény- és talajvédelmi szolgálattal közösen közérdekű védekezést rendelhetnek el.

g) A gyomirtást a szőlőültetvényekben a gyomnövények maghozó állapota előtt kell végezni, hogy a gyomfertőzés ne terjedjen, különös tekintettel az allergiát okozó gyomnövények irtására, /parlagfű stb./.

h) A szőlő fenntartó tápanyag ellátását - levélanalízis alapján végzett laboratóriumi szakvélemény szerint évente ajánlott végezni. A szőlőtermelés melléktermékeit, a törkölyt – amennyiben mentes a kötelező lepárlás alól -és a venyigét lehetőleg komposztálva a talajba vissza kell juttatni, a talaj humusztartalmának és tápanyag szolgáltató képességének javítására. A megfelelő talajélet és szervesanyag tartalom biztosítására 4-5 évenként szükséges a szervestrágyázás.

i) A tőkehiányok pótlását évről-évre folyamatosan kell végezni az engedélyezett szaporító anyag felhasználásával az ültetvény fajtaazonosságának megtartásával. A szőlőtőkék 25 %-ot meghaladó hiányának pótlása esetén a telepítésre vonatkozó rendelkezéseket kell értelemszerűen alkalmazni. A gazdaságos szőlőtermesztés alapja a hiánymentes növényállomány.

j) A vadászati tilalmat a vadászati törvény, valamint a természetvédelmi és tájvédelmi jogszabályok határozzák meg.

k) A szüreti időpont meghatározása: A szüret időpontját a fajta érettségének /cukor- és savtartalom/ a szőlő egészségi állapotának megfelelően kell meghatározni. Hegyközségi szinten a szüreti időpontokat a helyileg szokásos módon /hirdetmény stb./ kell a termelőkkel közölni.

l) A megkülönböztetett jelölésű (késői-, válogatott-, töppedt szüretelésű, jégbor, főbor) minőségi bor szőlője csak a hegybíró előzetes (48 óra) értesítése után szüretelhető, a szőlő egészségi állapotának, érettségének, mustfokának, a várható mennyiségének és a használni kívánt elnevezésnek a megjelölésével. A megkülönböztetett jelölésű minőségi bor szőlőjének szüretét a hegybíró szúrópróbaszerűen ellenőrzi. Jégbornak szánt szőlő hegybírói helyszíni ellenőrzést követően szüretelhető, mely során a szőlő egészségi állapotát, érettségét, mustfokát, a várható mennyiségét és a használni kívánt elnevezést jegyzőkönyvben kell rögzíteni és lehetőség szerint fényképpel alátámasztani

m) A Badacsonyi védett eredetű bor termelésére, előállítására forgalmazására a termékleírásban rögzítettek vonatkoznak.

4.1. Termésbecslést az alábbi szempontok szerint kell végezni:

a) a ténylegesen termő tőkék számának megállapítása,
b) a terület nagyságától függően az átlagot reprezentáló minta tőkék átlagos fürtszámának megállapítása,
c) a fajtára jellemző átlagos fürtsúly meghatározása,
d) a termés mennyiségének megállapítása és kifejezése t/ha-ban.
e) A termésbecslés időpontja: 08. 01-10-ig.
f) A termésbecslés adatait 08.15.-ig kell a hegyközségi tanácsnak továbbítani.
g) A termésbecslők munkáját a hegyközségi tagok segíteni kötelesek.

4.2. A szőlő őrzésének szabályozása:

a) A mezőőrökről illetve a hegyőrökről szóló törvény figyelembevételével elsődlegesen az ültetvény őrzésére terjed ki a települési önkormányzattal illetve polgárőrségekkel együttműködve.
b) Madárkártétel ellen a hatékony és gazdaságos szőlő őrzést a hegyközség közreműködésével a hegyközségi tagoknak csoportokban egymás között kell megszervezni és finanszírozni az üdülő területek és a Nemzeti Park igényeinek összeegyeztetésével.
c) A hegyközség közigazgatási területén közlekedésre csak a közutak vehetők figyelembe. Szőlő területeken, barázdákon, magánutakon való átjárás tilos.

4.3 A szőlőterületek értékesítése vonatkozó szabályok:

A szőlőterület értékesítése a 2013. évi CXXII. törvény a mező- és erdőgazdasági földek forgalmáról szóló törvény szabályai szerint.

5. A borgazdálkodással összefüggő feladatok szabályozása:

A borászati üzem

a) a természetes alkohol tartalom növelése;
b) a borászati termékek savtartalmának növelése;
c) a borászati termékek savtartalmának csökkentése;
d) a borászati termék édesítése

művelet végzését köteles írásban bejelenteni a művelet végrehajtási helye szerint illetékes hegybíró részére. A bejelentésének másolatát, a bejelentés elküldésének igazolásával a borászati üzem borászati termék nyilvántartásának mellékleteként meg kell őrizni.
Az adatszolgáltató a területileg illetékes hegybíró részére, a borpiaci év november 30-ig az adott borpiaci évben szüretelt szőlő mennyiségéről, valamint felvásárolt szőlő esetén a felvásárlási árról a HNT holnapján közzétett formátumban és adattartalommal adatot szolgáltat. A november 30. utáni szüretről a területileg illetékes hegybírót HNT holnapján közzétett formátumban és adattartalommal november 30-a előtt tájékoztatni kell.
Az adatszolgáltató a gazdasági aktát vezető hegybíró részére szeptember 10-ig az előző borpiaci évben forgalomba hozott borászati termék mennyiségéről a HNT holnapján közzétett formátumban és adattartalommal adatot szolgáltat, amit a gazdasági aktát vezető hegybíró a Hegyközségi Információs Rendszerben (a továbbiakban: HEGYIR) rögzít.

Szüret elmaradásának bejelentése
A gazdasági aktában termőként nyilvántartott ültetvény esetében az adatszolgáltatónak a szüret elmaradásának okát a szőlőültetvény helye szerint illetékes hegybírónak a szüret elmaradását okozó káresemény bekövetkezését követő 15 napon belül be kell jelentenie a HNT honlapján közzétett nyomtatványon. Lopás esetén a bejelentéshez mellékelni kell a feljelentés másolatát. A HNT kockázatelemzés alapján elrendeli ezen ültetvények legalább 5%-ának ellenőrzését.

A bor minőségét és mennyiségét a termőhely, a fajta és a termelés technológia alapvetően meghatározza. A borkezelés célja, hogy a bor megfelelő körülmények között elérje és minél tovább megőrizze a termőhelyre, fajtára jellemző karakterét, saját íz, illat, zamatanyagát és ezek harmóniáját. A törvény értelmében szőlőmustot és szőlőbort csak szőlőből szabad előállítani.

További szabályozás:

a) A must és bor előállítása és kezelése során csak meghatározott anyagokat megengedett arányban lehet felhasználni, és csak meghatározott eljárásokat szabad alkalmazni a 2020. évi CLXIII. törvény (Btv.) előírásainak megfelelően. Az ettől eltérően készített és kezelt bort hamisítottnak kell tekinteni.

b) Forgalomba hozatalra szánt termékek készítése során úgy kell alkalmazni a megengedett anyagokat és eljárásokat, hogy a végtermék megfeleljen a termékszabványokban, vagy más módon előírt minőségi követelményeknek.

c) A bor megnevezésében, jelölésében a termőhelyre, szőlőfajtára, minőségére, évjáratra, termelőre, pincére utaló kifejezés csak akkor alkalmazható, ha ezek a jelölések a valóságnak megfelelnek. Termőhely megnevezések csak a termékleírásnak megfelelés (fajta, termesztési előírások) esetében lehetséges.

d) A védett eredetű borra alkalmazható védjegy felhasználását a külön szabályzat rendezi.

e) A minőség- és eredetvédelem érdekében szükség van a tagok tevékenységének részletes és pontos ismeretére, hogy a termelésről, forgalmazásról pontos adatok álljanak a hegyközség rendelkezésre, hogy a termék nyomon követhető legyen a termelőtől a fogyasztóig. A határidőre történő pontos adatszolgáltatás előfeltétele különféle támogatások elnyerésének.

f) A szüret időpontjáról, a betakarításról, a szőlőfeldolgozásról, az értékesített, ill. felvásárolt szőlő mennyiségéről - szőlőfajta és minőségi kategória szerinti bontásban - a tag köteles nyilvántartást vezetni és annak alapján adatszolgáltatást teljesíteni a hegybíró részére a 26/2021. (VII. 29.) AM rendelet szerint.

Szőlőterméséről a szüret befejezését követő hét napon belül, de legkésőbb a tárgyév november 30-ig a szőlőterület szerinti hegybírónak szüreti bejegyzés igazolás kiadás céljából,

A bor előállításáról január 10-ig a szőlőterület szerinti hegybírónak az első bor származási bizonyítvány kiadás céljából,

Az előző borpiaci évben történt bor felhasználásáról és a július 31-i borkészletéről szeptember 10-ig a gazdasági aktát vezető hegybírónak

g) A hegybíró az adatszolgáltatás elmulasztása esetén a mulasztót köteles felszólítani a hiány pótlására. A felszólítás utáni 8. napot követően, ha az adatszolgáltatás nem teljesül, a hegyközségi tag 2020. évi CLXIII. törvény (Btv.) előírásainak megfelelően mulasztási bírság megfizetésére kötelezhető. Aki az adatszolgáltatást elmulasztja, nemzeti támogatásban nem részesülhet, az adatszolgáltatás teljesítéséig részére származási bizonyítvány nem adható ki.

h) Az ellenőrzést a választmány legalább két tagja végezheti, lehetőség szerint a hegybíró bevonásával. A tag az ellenőrzés alkalmával a szőlészeti és borászati nyilvántartásait, ezekkel kapcsolatos bizonylatait bemutatni köteles. Készletellenőrzésnél azt tevékeny közreműködésével segítenie kell. Az adatszolgáltatási bejelentések ellenőrzése esetenként történik.

A borászati tevékenység, a borforgalmazás, a nyilvántartási kötelezettség ellenőrzésének szabályozása:

2016. évi LXVIII. törvényben (Jöt.) előírt nyilvántartás vezetése alapján történik.

A terméket származási bizonyítvánnyal kell átadni a vevőnek. A Származási bizonyítvány beszerzése, illetve továbbadása a termékkel együtt az eladó kötelessége.

i)A tagok borforgalmazására vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségének és a nyilvántartások vezetésének szabályozása /felvásárlási, közfogyasztási értékesítés, önfogyasztás, technológiai veszteség - fajta, minőségi kategória szerinti bontásban/: pincekönyv szerint, naprakész állapotban.

6. A szőlő termőhelyi kataszterének kiegészítésére, módosítására irányuló kezdeményezés rendje:

A szőlő termőhelyi kataszterének kiegészítését vagy módosítását a Nemzeti Élelmiszerlánc – biztonsági Hivatal (továbbiakban Nébih) Kertészeti Igazgatóságánál kell kezdeményezni, amelyet az érintett tag kérésére, hegybírói javaslattal ellátva az illetékes hegyközség nyújt be.
A minisztériumhoz benyújtott kérelemnek tartalmaznia kell az érintett területek pontos azonosítását szolgáló helyrajzi számokat, illetve a módosítandó ökotópok kódszámát településenként.

7. A grapevine flavesance dorée aranyszínű sárgaság szőlőkárosító elleni egységes növényvédelem szabályai

7.1. A termőalapok megtartása, valamint a grapevine flavesance dorée aranyszínű sárgaság szőlőkárosító (a továbbiakban: aranyszínű sárgaság) terjedésének megakadályozása érdekében a hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény (a továbbiakban: Hktv.) 34. § (1) bekezdése alapján, valamint a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (a továbbiakban: HNT) Tanácsülésének T-13/3/2025 (12.01) határozata szerint az egységes növényvédelemi szabályok kerülnek bevezetésre.

7.1.1. Az egységes növényvédelem védekezési szabályai a szőlőterületek és a vektor rovar kártevők folyamatos monitorozása szemleterv alapján működő szemlecsoportok bevonásával történik.
7.1.2. Az egységes növényvédelmi védekezésnek a vektor rovar kártevők elleni intézkedéseit a HNT által üzemeltett országos amerikai szőlőkabóca (Scaphoideus titanus) rajzási monitoring rendszer által nyújtott információk alapján a HNT irányítja. Az egységes növényvédelmi védekezés intézkedései kiterjednek a zárlati károsítóval fertőzött tőkék megjelölésére és kiszűrésére, a fertőzést terjesztő rovar vektorok gyérítésére, valamint a gazdanövények eltávolítására is.

7.2. A Hktv. 34. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek megfelelően az egységes növényvédelem szabályai kiterjednek a hegyközség területén:

- *a) a Hktv. 4. § a) pontja szerinti szőlészeti termelőkre és azokra a Hktv. 4. § b) pontja szerinti borászati termelőkre, akik szőlőültetvénnyel rendelkeznek (a továbbiakban együtt: hegyközségi tagok) és a gazdasági aktában nyilvántartott szőlőültetvényeikre, valamint*
- *b) a Hktv. 34. § (2) és (2a) bekezdése szerint a borszőlő termőhelyi kataszterbe sorolt*
  - *ba) ingatlanokra, utakra, vízelvezető árkokra, valamint*
  - *bb) az ingatlanok rendeltetésszerű használatával kapcsolatos létesítményekre és azok tulajdonosaira, használóira és kezelőire*

(az a) pont szerinti hegyközségi tagok és a b) pont szerinti tulajdonosok, használók és kezelők a továbbiakban együtt: egységes növényvédelemre kötelezett).

7.3. Az egységes növényvédelemre kötelezett köteles

a) a 2. pontban meghatározott területeknek az aranyszínű sárgaság tekintetében történő folyamatos növény-egészségügyi ellenőrzésére,

b) az aranyszínű sárgasággal fertőzött tőkék megjelölésére és kiszűrésére, a fertőzést terjesztő vektor rovar kártevők gyérítésére, és a gazdanövények eltávolítására, valamint

c) a szemlecsoportok tevékenységét segíteni és az ellenőrzéseket lehetővé tenni.

7.4. Az aranyszínű sárgaság terjedésének megakadályozása érdekében a hegyközség közgyűlése felhatalmazza

a) a hegyközség választmányát, hogy a hegybíró bevonásával

aa) a hegyközségi tagok kötelező részvételén alapuló szemlecsoportokat megalakítsa,

ab) a szemlecsoportok szemletervét meghatározza,

ac) az egységes növényvédelemre kötelezettet a szemlék alapján észlelt és a 3. pontban meghatározott kötelezettségek elmulasztása esetén az elmulasztott növényegészségügyi és további védekezési intézkedések teljesítésére kötelezze,

ad) a vektor rovar kártevők elleni növényegészségügyi védekezést megszervezze az egészség-, természet- és tájvédelmi szabályok figyelembevételével, különös tekintettel azon hegyközségi tagokra és lehetőség szerint az egyéb növényvédelemre kötelezettekre, akiknek élethelyzete, gépesítettsége, képzettség hiánya, illetve a művelt szőlőültetvény mérete miatt a teljesítés végrehajtása aránytalan terhet jelent vagy a végrehajtás akadályba ütközik,

ae) meghatározza a HNT által működtetett amerikai szőlőkabóca (Scaphoideus titanus) monitoring rendszer üzemeltetésével kapcsolatos intézkedéseket,

af) az egységes növényvédelem szabályainak betartását ellenőrizze,

b) a hegyközség elnökét, hogy a hegybíróval együttműködve

ba) a HNT által meghatározott egységes növényvédeni védekezési időszakot kihirdesse,

bb) a HNT által előírt adatszolgáltatást teljesítse.

7.5. A szemletervben meg kell határozni a felderítés sorrendiségét és az ahhoz szükséges erőforrásokat, figyelemmel arra, hogy a zárlati károsító terjedésének megakadályozása közérdek.

7.6.

a) A szemlék megvalósítása érdekében a hegyközségi tag a Hegyközségi Információs Rendszerben nyilvántartott, a hegyközség működési területéhez tartozó borvidéki települések közigazgatási területén fekvő ültetvényének területe alapján megállapított minden megkezdett kettő hektár után számítva egy-egy munkanapra, összesen legfeljebb tíz munkanapra köteles a szemlecsoport munkájában személyesen vagy az általa kijelölt személy útján részt venni. Hegyközségi tag ***akadályoztatása esetén 30.000 Ft/ munkanap megfizetésével mentesül a kötelező részvétel alól.***

b) A szemlecsoportokban részt vevő személy – a növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró vármegyei kormányhivatal (továbbiakban: növényvédemi hatóság) kivételével - köteles elvégezni a HNT honlapján közzétett távoktatást.

c) A szemlecsoportnak legalább három tagjának kell lennie. A tagok közül legalább egy személynek szakirányú képzettséggel és tapasztalattal kell rendelkeznie.

7.7.

(1) A fertőzések korai felismerése és a gyors beavatkozás elősegítése érdekében a szemlecsoport várható ellenőrzési időpontját 14 munkanappal megelőzően a hegybíró értesíti az egységes növényvédelemre kötelezetteket.

(2) Az egységes növényvédelemre kötelezettek a szemlecsoporti ellenőrzést megelőzően kötelesek önellenőrzést végezni. Az önellenőrzés elvégzéséhez szükséges ismeretekről a HNT online tananyagot készít.

(3) Az egységes növényvédelemre kötelezettek az önellenőrzés keretében szemlézik a saját ültetvényüket illetve a 2. b) pont ba)- bb) alpontokban meghatározott területeket és létesítményeket. Az önellenőrzés keretében kötelesek a fertőzés tüneteit mutató szőlőtőkéket megjelölni, valamint az ültetvény fertőzöttségének mértékét megállapítani továbbá a rezervoár gazdanövényeket haladéktalanul eltávolítani.

(4) Ha a szőlőültetvényen észlelt fertőzöttség mértéke meghaladja a 20%-ot, akkor a hegyközségi tag köteles haladéktalanul értesíteni a növényvédelmi hatóságot és a hegybírót.

(5) Ha az ültetvényen észlelt fertőzöttség mértéke nem éri el a 20%-ot, akkor a hegyközségi tag köteles eltávolítania a fertőzésgyanús növények zöld részeit.

7.8. A szemlecsoportokban a hegyközségi tagon kívül tag lehet:

a) az önkéntes tag vagy a nyilvántartott adatszolgáltató,

b) a növényvédelmi hatóság képviselője,
c) a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara munkavállalója és tagja,
d) a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara tagja,
e) szakirányú oktatási intézmények oktatója, esetleg tanulója,
f) a Magyar Honvédség állományába tartozó személy,
g) a hegyközséggel, a hegyközségi tanáccsal vagy a HNT-vel kötött együttműködési megállapodás alapján kijelölt személy.

7.9. A szemlecsoport vezetője a növényvédelmi hatóság képviselője. Ha a szemlén nem vesz részt a növényvédelmi hatóság képviselője, a hegybíró jelöli ki a szemlecsoport vezetőjét az adott napra és részére megbízólevelet állít ki.

7. 10. A szemle célja a szőlőterületek növényegészségügyi felmérése, a fertőzöttség mértékének meghatározása, az elhanyagolt és a nagymértékű fertőzöttség miatt kötelezően kivágandó tőkék, ültetvények, rezervoár gazdanövények beazonosítása.

7.11.
(1) A szemléről jegyzőkönyvet kell készíteni.
(2) Ha a szemlén nem vesz részt a növényvédelmi hatóság képviselője, a jegyzőkönyvet a hegybíró készíti elő a HNT által meghatározott egységes országos eljárásrend szerint, melynek a szemlecsoport vezetője által aláírt egyik példányát haladéktalanul meg kell küldeni a növényvédelmi hatóságnak.

7. 12.
(1) A HNT által üzemeltett országos amerikai szőlőkabóca (Scaphoideus titanus) rajzási monitoring rendszerének riasztása alapján a hegyközség elnöke egységes növényvédelmi védekezést rendel el vektor rovar károsító ellen a hegyközség teljes területére vagy annak meghatározott részére. Szomszédos hegyközségek esetében az érintett hegyközségek elnökei összehangoltan illetve együttesen is elrendelhetik a vektor rovar kártevő elleni egységes növényvédelmi védekezést a szomszédos hegyközségek teljes vagy meghatározott területére. A vektor rovar kártevő elleni egységes növényvédelmi védekezést a helyben szokásos módon úgy kell közzé tenni, hogy arról az egységes növényvédelemre kötelezettek tudomást szerezzenek. A Hktv. 45/A § (3) bekezdés alapján a hegyközségi tagokat a hegyközségi névjegyzékben kezelt e-mail címre vagy telefonszámra küldött elektronikus üzenetben is lehet értesíteni.
(2) A vektor rovar kártevő elleni egységes növényvédelmi védekezés elrendelésében meg kell határozni
a) a védekezés időpontjának kezdetét és várható befejezését,
b) a felhasználható növény-védőszerek kereskedelmi nevét és kijuttatási technológiáját,
c) a permetezést segítő, kijelölt növényorvos elérhetőségét, aki a növényvédelmi munkákat a helyszínen ellenőrizheti és tanácsadással segítheti.
(3) Növény-egészségügyi zárlat esetén a növényvédelmi hatóság által elrendelt intézkedéseket kell végrehajtani.

7.13. A hegybíró kockázatelemzés alapján ellenőrzi az egységes növényvédelmi védekezési szabályok betartását és a rendtartás szabályainak megszegése esetén tájékoztatja a hegyközség elnökét.

7.14. A hegyközség elnöke felszólítja az egységes növényvédelemre kötelezettet a jogellenes állapot megszüntetésére és az egységes növényvédelmi védekezés szabályainak teljesítésére.

7.15. Ha a hegyközségi tag a felszólításban megjelölt időszakon belül nem teljesíti az előírt növényvédelmi védekezési intézkedést, akkor bírsággal sújtható. A bírság mértéke:
a) a 3. pont megszegése esetén a borvidék elmúlt három évi átlagos hektáronkénti termelési értékének kétszerese (ezer Ft-ra kerekítve), de legalább 200 000 Ft, a 15. b)- C) pontok szerinti eltérésekkel,
b) a 6. pont megszegése esetén az elmulasztott munkanaponként az egy napra jutó minimál bér kétszerese, de legalább 50 000 Ft,
c) a 7. pont (2)-(5) bekezdésének megszegése esetén a borvidék elmúlt három évi átlagos hektáronkénti termelési értéke ezer Ft-ra kerekítve), de legalább 100 000 Ft.

7.16. Ha az egységes növényvédelemre kötelezett nem tagja a hegyközségnek és az egységes növényvédelmi védekezésre vonatkozó kötelezettségének a 14. pontban meghatározott felszólítás ellenére sem tesz eleget, a hegyközség elnöke a Hktv. 34. § (6) bekezdése alapján a törvényszéktől kéri a kötelezettnek a felszólításban foglaltaknak megfelelő teljesítésre kötelezését.

7.17. A rendtartás e fejezetében foglalt az aranyszínű sárgaság elleni egységes növényvédelmi védekezési szabályok bevezetése és működtetése kapcsán, továbbá az egységes országos szakmai gyakorlat előmozdítása érdekében a HNT ajánlásokat és iránymutatásokat adhat ki, melyeket közzé tesz honlapján (www.hnt.hu).

8. Az építési engedély köteles tevékenységhez szükséges szőlő telepítettség igazolás (80%-os igazolás) kiállításának rendje

7.1 Termő ültetvény esetén: Ügyfél kérelmére a hegybíró helyszíni szemlét folytat, a helyszíni szemle jegyzőkönyv megállapításai alapján kiállítja az igazolást.

A helyszíni szemle menete:

a) fajta megállapítása
b) beállottság megállapítása - 50%-os minimum beállottság elvárt
c) az ültetvény művelésének megállapítása – 100%-os műveltség elvárt
d) a területméret megállapítása – a mérés módszertana: utolsó sor + fél sortávolság, utolsó tőke + 1 tőke távolság. Az így mért terület a tulajdoni lap szerinti terület minimum 80%-a

7.2 Új telepítésű ültetvény esetén: A hegybíró a telepítés szemléje alapján nyilvántartásba veszi az ültetvényt. A nyilvántartásba vételt követően kérelmezhető a 80%-os igazolás kiállítása.

Használatbavételi engedélyhez szükséges telepítettség igazolás kiadásának feltétele a művelési módnak megfelelő támrendszer teljes kialakítása.

9. A hegyközségi adatszolgáltatás rendje a Nemzeti Adó- és Vámhatóságnak

A hegybíró a hegyközségekről szóló 2012. évi CCXIX. törvény 40. § (2) bekezdés j) pontjában meghatározott adatokat a HNT-n keresztül a tárgyévet követő január 31-ig adja át a vámhatóságnak és a borászati hatóságnak.

10. A származási bizonyítványok kiadásának rendje:

Származási bizonyítványt csak a hegyközségi tagnyilvántartásban szereplő termelő és felvásárló kérhet, aki gazdasági aktaszámmal rendelkezik, határidőre teljesítette a hegyközségi járulék fizetési és adatszolgáltatási kötelezettségét. Bort, valamint borászati feldolgozás céljára szőlőt forgalomba hozni csak származási bizonyítvánnyal szabad.
Szüreti bejegyzés igazolás iránti kérelmet az adott borpiaci évben szüretelt szőlő mennyiségéről a borpiaci év november 30-ig, de legkésőbb a szüretet követő 7. napon a a HNT honlapján közzétett formátumban és adattartalommal kell benyújtani. A kérelemhez elvásárlás esetén mellékelni kell a mázsajegyet, a felvásárlási jegyet vagy átvételi elismervényt, vagy ezek másolatát, vagy a kérelem nyilatkozni kell a saját feldolgozásról. A megkülönböztetett jelölésű (jégbor, stb.) borszőlő származási bizonyítvány kérelméhez csatolni kell a szüret előtt felvett jegyzőkönyvet. Ha a kérelemhez nem mellékelték ezeket az iratokat, a származási bizonyítványt nem lehet kiadni
A szüreti bejegyzés igazolás elvesztését vagy megsemmisülését az azt kiállító hegybíró részére kell bejelenteni, aki ennek tényéről jegyzőkönyvet vesz fel. A bejelentés alapján a hegybíró a HEGYIR- ben rögzített adatok alapján a új szüreti bejegyzés igazolást ad ki.

A borászati termék származási bizonyítvány kiadását a hegybíró által nyilvántartott, gazdasági aktaszámmal rendelkező természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kérelmezi a HNT által rendszeresített és a HNT honlapján közzétett nyomtatványon Az első borászati termék származási bizonyítvány kiadását legkésőbb a szüretet követő év január 10-ig kell kérelmezni a borszőlőültetvény fekvése szerint illetékes hegybirónál. A november 30-át követően szüretelt szőlőből készült borászati termékek előállítása esetén az első borászati termék származási bizonyítványt a szüretet követő év március 31-ig kell kérelmezni. A bor első származási bizonyítványára irányuló kérelemhez mellékelni kell a szüreti bejegyzés igazolás eredeti

példányát, és a borászati termék nyilvántartás kérelemben szereplő borászati termék tételre vonatkozó részének másolatát. A hegybíró a megfelelő kérelem alapján a származási bizonyítványt kiállítja.
Borászati termék származási bizonyítvány elvesztését vagy megsemmisülését az azt kiállító hegybíró részére kell bejelenteni, aki ennek tényétől jegyzőkönyvet vesz fel. A bejelentés alapján a hegybíró a HEGYIR- ben rögzített adatok alapján új sorszámú borászati termék származási bizonyítványt állít ki. Az új borászati termék származási bizonyítvány kiadásáról a hegybíró jegyzőkönyvet vesz fel.
A forgalomba hozatali céllal kért C-típusú bor származási bizonyítványt az érzékszervi minősítés alapján a Balatoni Borrégió Borminősítő Bizottsága látja el záradékkal. A bizottság megállapítja érzékszervi jellemzők alapján, hogy a bor rendelkezik-e a badacsonyi borvidék jellegzetességeivel, méltó a badacsonyi név és megkülönböztető jelölés használatára.
Adómentes bor előállítása esetén bor származási bizonyítvány nem adható ki. A bor származási bizonyítványon az adatok csak nyomtatott formában szerepelhetnek. Ha a kérelemben feltüntetett adatok nem felelnek meg a valóságnak, továbbá ha a hegyközségi tag az adatszolgáltatási és járulékfizetési kötelezettségének nem tett eleget, a származási bizonyítvány kiadása iránti kérelmet alakszerű határozattal el kell utasítani.
A must, illetve a bor javítása esetén borászati termék származási bizonyítványon akkor is fel kell tüntetni az alkoholtartalom-növelés vagy az édesítés tényét, ha azt nem azon a tételen végezték, amelyre a borszármazási bizonyítványt kérik, hanem egy vagy több résztételnél, amiből a végső borászati termék tétel áll.
A saját termésű és vásárolt szőlőre a származási bizonyítvány iránti kérelmeket a szüret befejezését követő 8 napon belül, de legkésőbb november 30-ig kell benyújtani. Kivételesen november 30. utáni szüret esetén (pl. jégbor) a kérelmet a szüret befejezését követő 8 napon belül kell benyújtani. A november 30. utánra várható szüretet a határnapig a hegybírónál be kell jelenteni.
Aki a származási bizonyítvány kérelem benyújtására az előzőekben meghatározott határidőt elmulasztja – kivéve az előre bejelentett későbbi szüretet –mulasztási bírsággal kell sújtani. A mulasztási bírság a HNT bevétele.
A szőlő származási bizonyítvány kiadását követő év január 10-ig a bor származási bizonyítvány kiadására fel nem használt szőlő származási bizonyítványt a hegybírónak át kell adni, aki azt érvényteleníti, és erről a felhasználás elmaradásának okát tételesen tartalmazó jegyzőkönyvet készít. Szőlő származási bizonyítványt csak annak a termelőnek lehet kiadni, aki az előző évi szőlő származási bizonyítványaival elszámolt és adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tett.

11. Más területről származó szőlő, bor igazolása

Nem Magyarországról származó szőlőből készült bor származási bizonyítványát az előállítást végző borászati üzem helye szerint illetékes hegybíró állítja ki, a szőlő szállítási okmánya alapján. A származási bizonyítványon fel kell tüntetni a szőlő származási helyét (tagállam neve), továbbá a természetes alkoholtartalmát, valamint a vevő nevét és címét.
Magyarország területére kiszerelés valamint további feldolgozás céljából behozott borászati termék bor származási bizonyítványát a bortétel adatairól a Nébih által kiadott igazolás, valamint a szállítási okmányok csatolásával kell kérelmezni a tárolás helye szerint illetékes hegybírónál.
Exportra, illetve más tagállamba szállított szőlő származási bizonyítványát, illetve cefre, must, törkölyös must, hordós bor szállításánál a bor származási bizonyítványát csatolni kell a kísérő okmányhoz.

12. A származási bizonyítványok felhasználása

A szőlő származási bizonyítványt a hegybírónak, a szőlőt feldolgozó borászati üzemnek és a szőlőtermelőnek 5 évig meg kell őriznie.
A bor származási bizonyítványát csatolni kell a forgalomba hozatali engedélykérelemhez. A bor származási bizonyítványában foglaltaknak a mennyiség és a bor megjelölése tekintetében egyeznie kell a forgalomba hozatali engedélykérelemben szereplő adatokkal. Származási bizonyítvány hiányában a forgalomba hozatali engedély nem adható ki.

13. A rendtartási szabályok betartásának ellenőrzésére a Borvidéki Hegyközségi Tanács is jogosult.

Észrevételeit közli a Választmánnyal, aki intézkedni köteles.
Nem hegyközségi tagok kérelmére kiállított hegyközségi/hegybírói igazolásoknak az eljárási díja a hegyközség közgyűlési határozatában kerül megállapításra.
Szőlő kataszterben lévő szőlőművelési ág változtatása bármely más művelési ágba eljárási díja a hegyközség közgyűlési határozatában kerül megállapításra.

II. Büntető rendelkezések

1. Általános szabályok

A hegyközségek tagjainak a badacsonyi szőlő- és bortermelés egyediségének, Badacsony és a hegyközségi települések szakmai és turisztikai vonzerejének megtartása, a "badacsonyi bor" hírnevének megőrzése érdekében elemi érdeke és kötelessége a borvidéki rendtartás betartása és betartatása.

a) Ha a tagok termelő tevékenységük során gondatlanul vagy szándékosan a rendtartás előírásait megsértik, a szabálysértés ténye az illetékes hegyközség tudomására juthat bejelentés, határidő elmulasztás vagy ellenőrzés során.

b) A szabálysértés kitudódásakor tisztázni kell a felelős személyét. Csak vétkes /szándékos vagy gondatlan/ magatartás miatt lehet felelősségre vonást alkalmazni.

A tag felelősségét kizáró okok:
- elmebetegség,
- gyengeelméjűség,
- tudatzavar, vagy
- fenyegetés hatása alatti cselekvés,
- jogos védelem,
- végszükséglet esete.

c) A hegyközségi rendtartásban megfogalmazott szabályokat megsértőkkel szemben a cselekmény, illetve a magatartás súlyosságától függően az alábbi szankciókat kell alkalmazni:
1. figyelmeztetés - akkor alkalmazható, ha az elkövetett cselekmény jelentéktelen súlyú, vagy a mulasztást időközben pótolták,
2. eltiltás a származásmegnevezés és a minőségi kategóriára utaló jelölés használatától - a hegyközség vagy a borvidék érdekeit súlyosan sértő magatartás, borhamisítás, hamis termékjelölés esetén
3. pénzbírság kiszabása súlyos vagy ismétlődő esetekben.

Azt, aki nem hegyközségi tagként vét a hegyközségi, illetve a borvidéki rendtartás szabályai ellen, a hegyközség felszólítja a jogellenes állapot megszüntetésére vagy a hegyközségi, illetve a borvidéki rendtartásnak megfelelő cselekvésre. A felszólítás eredménytelensége esetén a hegyközség a törvényszéktől kérheti a hegyközségi illetve a borvidéki rendtartásba ütköző cselekményt elkövető személynek a felszólításnak megfelelő kötelezését. Ha a cselekmény vagy mulasztás elkövetése óta legalább egy év eltelt, a felelősségre vonásnak nincs helye, kivéve a hamis termékjelölés és a borhamisítás esetét.

d) A kiszabott büntetések igazodjanak a cselekmény súlyához, az ismétlődéshez, a tag személyi körülményeihez. A választmány az elmarasztalásokat két évig nyilvántarthatja, hogy ismételt elkövetés esetén súlyosbító tényezőként figyelembe vehesse. Több cselekmény egyszerre történő elbírálásakor a legsúlyosabbra vonatkozó jogkövetkezményt kell alkalmazni.

f) büntetés elévülése:Nem lehet végrehajtani a büntetést a kiszabást követő egy év elteltével.

2. Egyes szabálysértések és büntetések mértéke

10.000 Ft-tól 500.000 Ft-ig terjedő mértékű büntetéssel sújtható az alábbi szabályszegéseket elkövető:

a) Aki az ültetvényéhez tartozó mezsgyének, útszakasznak, ároknak, vagy ezek műtárgyainak a rendtartásban foglalt karbantartását elmulassza.

b) Az erózió elleni védekezés elmulasztása esetén .

d) A szőlőtelepítési engedélyben előírt szaporítóanyag felhasználásra vonatkozó szabályok megsértése esetén.

f) A szőlőtelepítés támrendszerének előírástól való eltérése esetén.

g) Új telepítésű szőlőültetvényekben a tőkeművelés meghatározott változataitól való eltérés esetén.

h) A behatárolt rügyterhelés megsértése esetén.

i) A növényvédelmi kötelezettség elmulasztása esetén büntethető, ezenkívül előforduló esetenként bírságolható.

j) Növényvédőszer és műtrágya tárolásával és felhasználásával összefüggő technológiai és agrotechnikai mulasztás esetén.

k) A permetezési napló vezetésének elmulasztása, ill. annak hiányosságai esetén.

l) A szőlő veszélyes betegségeinek és kártevőinek bejelentési kötelezettségét elmulasztó esetben.

m) A talajmunkák talajvédelmi szempontjainak elmulasztása esetén.

n) A gyomirtás hiányosságai esetén.

o) A szőlő fenntartó tápanyagellátásának agrotechnikai hiányosságai esetén.

p) A szőlő folyamatos hiánypótlásának elmulasztása esetén.

q) A vadászati tilalom megsértése esetén államigazgatási eljárást kell kezdeményezni.

r) A szüret megkezdését meghatározó szüreti időpont előtt végzett szüretelés esetén.

t) A szőlők őrzésében való együttműködési készség és anyagi hozzájárulás elmulasztása esetén .

u) A must és a bor előállítása, kezelése során törvénybe ütköző cselekménynek, azaz hamisításnak minősülő tevékenység esetén, a termőhelyre utaló elnevezés használatának megtiltása 2 évig, valamint pénzbírság.

v) A hamis termékmegjelölés alkalmazása esetén a termékre a borvidéki elnevezés, a minőségi és a tájbor kategóriában történő forgalmazás megtiltása, valamint pénzbírság.

z) Megkülönböztető védjegy alkalmazásával kapcsolatos visszaélések esetén a származási bizonyítvány

zs) Adatszolgáltatási és bizonylati kötelezettség hiányossága, ill. mulasztása esetén pénzbírság, és az egyértelműen nem azonosítható tételekre az OEM, OFJ kategóriákra a származási bizonyítvány kiadásának megtagadása.

III. A rendtartási eljárás

1. Az eljáró szerv

a) A rendtartási ügyekben a hegyközségeknél a választmány jár el.

b) Az ellenőrzések, szemlézések lehetnek váratlanok, vagy előre bejelentettek. Készletfelmérés vagy átfogó bizonylati ellenőrzés szándékát célszerű a taggal az ellenőrzést megelőzően 8 nappal közölni. A tag az előre bejelentett ellenőrzés elől csak kivételes esetben térhet ki. A kivételes ok megszűnését 3 napon belül köteles jelezni az ellenőrizni szándékozónak és tűrni az ellenőrzés lefolytatását 15 napon belül.

c) A tag ellenőrzésében a választmány tagjaként nem vehet részt közvetlen családtag, vagy akitől az ügy tárgyilagos megítélése nem várható el. A kizárásról, a kieső tag pótlásáról a hegyközség elnöke gondoskodik.

d) Bírság akkor alkalmazható, ha az ellenőrzésben a választmány legalább 3 tagja vesz részt, a II/2. a, e, j, k, m, p, r, s, pontok esetében.

2. Az eljárás megindítása

a) Az eljárás megindítására feljelentésre, vagy az ellenőrzések eredményeként, a mulasztás kiderülésekor hivatalból kerülhet sor. Az eljárás megindításáról az ügyfelet értesíteni kell.

b) A hegyközség mindenkivel szemben eljárhat, aki vét a rendtartás ellen. Aki nem tagja a hegyközségnek, arra pénzbírság nem vethető ki.

c) Az eljárás megszüntethető, ha az intézkedés vagy a büntetés mellőzhető a cselekmény jelentéktelen súlya miatt, megszüntetendő, ha a cselekményt nem a feljelentett követte el, vagy az elkövető meghalt.

d) Az eljárás felfüggeszthető, ha az ügy eldöntése valamely előzetes kérdés elbírálásától függ, ami más szerv hatáskörébe tartozik, vagy az elkövető távol van. A felfüggesztés az elévülési időt megszakítja. Az eljárás csak a feltétlen szükséges legrövidebb időig függeszthető fel úgy, hogy az eljárás legfeljebb két éven belül befejezhető legyen.

3. Az eljárás lefolytatása

a) Az eljárás tárgyalás nélkül lefolytatható, ha a tényállás tisztázott, mert az elkövető azt beismerte, vagy a kellő hatás így is elérhető.

b) Tárgyalást kell tartani, ha a tényállás tisztázásához szükség van az eljárásban részt vevő személyek együttes meghallgatására. A tárgyaláson meg kell hallgatni az ügyfelet, a tanút, a szakértőt és megszemlézni a bizonyítékokat.

Az ügyfél és képviselője a tárgyaláson elhangzottakra észrevételt tehet, a meghallgatott személyhez kérdést intézhet, vagy más személy meghallgatását vagy más bizonyíték beszerzését indítványozhatja.

A hegyközségeknél a tárgyalást az elnök vezeti. A tárgyalás lefolytatásának határideje lehetőleg ne legyen több harminc napnál.

c) A tárgyalásról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell az eljáró szerv megnevezését, a jegyzőkönyv készítésének helyét és idejét, a meghallgatott személy természetes személyazonosító adatait és lakcímét, a jogokra és kötelezettségekre való figyelmeztetést, továbbá az ügyre vonatkozó lényeges nyilatkozatokat és megállapításokat, végül a meghallgatott személy, az ügyintéző és a jegyzőkönyvvezető aláírását.

d) Azt, akinek személyes meghallgatása az eljárás során szükséges az eljáró szerv arra kötelezheti, hogy előtte vagy a megjelölt helyen jelenjen meg.

A megjelenésre határnapot vagy határidőt kell megjelölni. Az idézést írásban úgy kell közölni, hogy az idézett a meghallgatást megelőzően legalább 8 nappal megkapja.

Az idézésben meg kell jelölni, hogy az idézett személyt milyen ügyben és milyen minőségben /eljárás alá vont személyek tanúként, stb./ kívánják meghallgatni. Az idézett személyt figyelmeztetni kell a megjelenés elmulasztásának következményeire.

e) Az idézett személy az idézésnek köteles eleget tenni. Ha az idézett személy az idézésnek nem tesz eleget, vagy meghallgatása előtt az eljárás helyéről engedély nélkül eltávozik, távolmaradását vagy eltávozását megfelelően nem igazolja, 3 ezer forintig terjedő bírsággal sújtható.

4. A képviselet

- Az eljárás alá vont hegyközségi tag a rendtartási eljárásban köteles személyesen közreműködni.
- Gazdasági társaságot az eljárásban meghatalmazott képviselhet. A meghatalmazott képviseleti jogosultságát igazolni köteles.
- Az eljáró szerv visszautasítja az olyan meghatalmazott eljárását, aki az ügyben a képviselet ellátására nem alkalmas, vagy aki a jogosultságát nem igazolja.
- Az iratokat az ügyfél számára, ha törvényes képviselője, ügygondnoka vagy írásban meghatalmazott képviselője van, ezek részére kell kézbesíteni.
- Az idézés kézbesítése azonban a megidézett részére történik, képviselője egyidejű értesítésével.

5. A tanúvallomás megtagadása

A tanúvallomást megtagadhatja az, aki az elkövető
- egyenes ági rokona, vagy ennek házastársa
- örökbefogadó vagy nevelőszülője, örökbefogadott vagy nevelt gyermeke,

- testvére, házastársa, vagy élettársa
- házastársának egyenes ági rokona, testvére, testvérének házastársa

A tanúvallomás megtagadható olyan kérdésben, amelyben a vallomásával a tanú magát vagy a fentiekben felsorolt esetekben hozzátartozóját bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésével vádolna. A fenti rendelkezéseket a szakértőre is megfelelően alkalmazni kell. A tanú, a szakértő, az eljárás alá vont személy, ha a vallomástételt, a közreműködést és véleménynyilvánítást a következményekre történt figyelmeztetés után elfogadható ok nélkül megtagadja, háromezer forintig terjedő bírsággal sújtható.

6. Az eljárás költségei

A rendtartási ügyekben történő eljárás költségeit az eljárás során elmarasztalt tag viseli.
elmarasztalható határozat hiányában, vagy behajthatatlanság esetén az eljáró hegyközség a költségviselő.

7. A hegyközség az eljárás során hozott döntéseiket határozat formájában közli az érintettekkel.

A határozatnak tartalmaznia kell:
- az eljáró szerv megnevezését, az ügyfél nevét és lakóhelyét /székhelyét/, az ügy számát, tárgyának és ügyintézőjének megjelölését,
- a rendelkező részben az eljáró szerv döntését, továbbá a fellebbezés és a bírósági felülvizsgálat lehetőségéről való tájékoztatást,
- az indoklásban a megállapított tényállást és az annak alapjául elfogadott bizonyítékokat, az ügyfél által felajánlott, de mellőzött bizonyítást és a mellőzés indokait, az eljárt szakhatóságok megnevezését és azokat a jogszabályokat, rendtartási pontokat, amelyek alapján az eljáró szerv a határozatot hozta,
- a határozat hozatalának helyét és idejét, a határozat aláírójának nevét, hivatali beosztását és az eljáró szerv bélyegző lenyomatát.

Ha a határozat kötelezést tartalmaz, a teljesítésre határidőt vagy határnapot kell megállapítani.

8. A határozatot kézbesítés útján kell közölni

Tárgyaláson a határozat a jelenlévő ügyféllel kihirdetés útján is közölhető - ez nem mentesít az írásos határozat kézbesítésétől -. A kihirdetett határozatot az ügyfélnek 8 napon belül meg kell küldeni.
A növényvédelem elmulasztása, a borgazdálkodás szabályainak megsértése, a borhamisítás és a hamis termékjelölés tárgyában hozott elmarasztaló határozatokat a helyben szokásos módon közszemlére kell kitenni.
A közszemlére tett iraton mind a kifüggesztés, mind a bevétel napját fel kell tüntetni.
A határozat közlésének napja az a nap, amelyen azt kihirdették, kézbesítették, a közszemlére tett iratot levették.

9. A határozat kijavítása, kiegészítése

A határozatot az eljáró szerv név-, szám-, vagy számítási hiba és más hasonló elírás esetén kijavíthatja vagy kicserélheti, kiegészítheti, ha valamilyen kérdésről nem rendelkezett.
A kijavítást és a kiegészítést az alaphatározat eredeti példányára és kiadmányaira is lehetőleg fel kell jegyezni, és az alaphatározattal egyező módon az ügyféllel közölni kell.
Nincs helye a határozat kiegészítésének, ha ez jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene.

10. Mulasztás igazolása

Aki a határnapon nem jelent meg, vagy a határidőt elmulasztotta, az eljáró szervnél igazolási kérelmet terjeszthet elő. Az igazolási kérelemről az eljáró szerv dönt.
Az igazolási kérelmet az elmulasztott határnaptól, illetve az elmulasztott határidő utolsó napjától számított 8 napon belül lehet előterjeszteni. Ha a mulasztás az ügyfélnek később jutott tudomására, vagy az akadály később szűnt meg, a határidő a tudomásra jutástól, illetőleg az akadály megszűnésétől kezdődik.
Az elmulasztott határnaptól, illetőleg az elmulasztott határidő utolsó napjától számított 6 hónapon túl igazolási kérelmet nem lehet előterjeszteni.
Határidő elmulasztása esetén az igazolási kérelemmel egy időben pótolni kell az elmulasztott cselekményt is.

11. Jogorvoslat

a) A hegyközség rendtartási ügyben hozott elsőfokú határozata ellen a hegyközségi tanácshoz lehet fellebbezni.
b) A jogsértő testületi határozat ellen bármely tag a bírósághoz fordulhat keresettel. Perindítás előtt a sérelmet szenvedett tag a sérelmezett határozat meghozatalát követő 15 napon belül köteles bejelenteni a jogsértést az ellenőrző bizottságnak, amely további 15 napon belül állást foglal. Az ellenőrző bizottság állásfoglalásának kézhezvételétől számított 30 napon belül lehet benyújtani a keresetet a bírósághoz.
c) A hegyközségi rendtartás keretében nem szabályozott esetekben a hegyközségekről szóló 2012 évi CCXIX. törvény, valamint 2020. évi CLXIII. törvény rendelkezései az irányadók.

Jelen Rendtartást a Badacsony Hegyközség 2026.03.17. napján tartott közgyűlése **5/2026 (III.17.)** sz. határozatával elfogadta.

Badacsonytomaj, 2026. március 17.

Borbély Tamás
elnök

Nyékiné Boácz Erzsébet
jkv. vezető

Dunai János
jkv. hitelesítő

Weller András
jkv. hitelesítő

Záradék: Borbély Tamás elnök akként nyilatkozom és aláírásommal igazolom, hogy jelen rendtartás egységes szerkezetbe foglalt szövege megfelel a rendtartás módosítások alapján hatályos rendtartásnak.
A rendtartás módosítások jelölése dőlt betűvel történt.

Badacsonytomaj, 2026. március 17.

Borbély Tamás
Elnök

Előttünk, mint tanúk előtt:

tanú neve: .....

tanú lakcíme: .....

.....

tanú aláírása: .....

tanú neve: .....

tanú lakcíme: .....

.....

tanú aláírása: .....